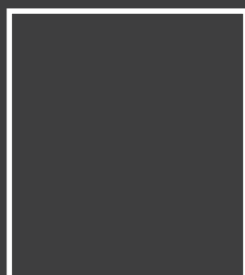

20

VÝROČNÁ
SPRÁVA

2022

ČO ROBÍME

Čo robíme

1.

Meníme zákony k lepšiemu

Presadzujeme systémové opatrenia, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou efektívneho boja proti korupcii. Spolu so špičkovými právnikmi spolupracujeme na návrhoch zákonov, aby sme dokázali priestor pre podvodníkov čo najviac obmedziť.

2.

Kontrolujeme nakladanie s verejnými zdrojmi

Ak prideme na to, že pri verejnom obstarávaní niekto porušuje zákon, zbucujeme kontrolné orgány. Vďaka podnetom na Úrad pre verejné obstarávanie či Najvyšší kontrolný úrad sa nám podarilo v štátnej kase ušetriť stovky miliónov eur.

3.

Chránime whistleblowerov

Odvážnym ľuďom, ktorí korupciu nahlásia, sprostredkujeme právnu pomoc a snažíme sa odvrátiť odvetné opatrenia ich zamestnávateľov, ktoré oznámenie korupcie často prináša.

4.

Podporujeme investigatívnu žurnalistiku

Podporujeme kvalitnú novinársku prácu, ktorá odhaľuje korupciu a upozorňuje na ňu. Od júna 2018 tvoríme aj vlastnú investigatívnu reláciu Cez čiaru, ktorá sleduje prípady, kde sa porušuje zákon.

5.

Vedíme protikorupčných bojovníkov

Komunita Zastavme korupciu je sesterskou organizáciou Nadácie. Každý rok do nej pribudnú noví ľudia, ktorých motivujeme k tomu, aby sa zaujímali o dianie vo svojom meste či obci a vytvárali tak lokálne protikorupčné hotspoty.

6.

Vzdelávame a šírimo protikorupčnú osvetu

Aktívne pracujeme so strednými školami po celom Slovensku a motivujeme ich, aby zo žiakov formovali čestných a férovo zmýšľajúcich ľudí. Hodnotové vzdelávanie je nástroj, ktorý zvyšuje citlivosť mladých ľudí na neetické a korupčné správanie, ktoré je u nás stále vnímané ako norma.

ČO SA PODARILO V ROKU 2022

1

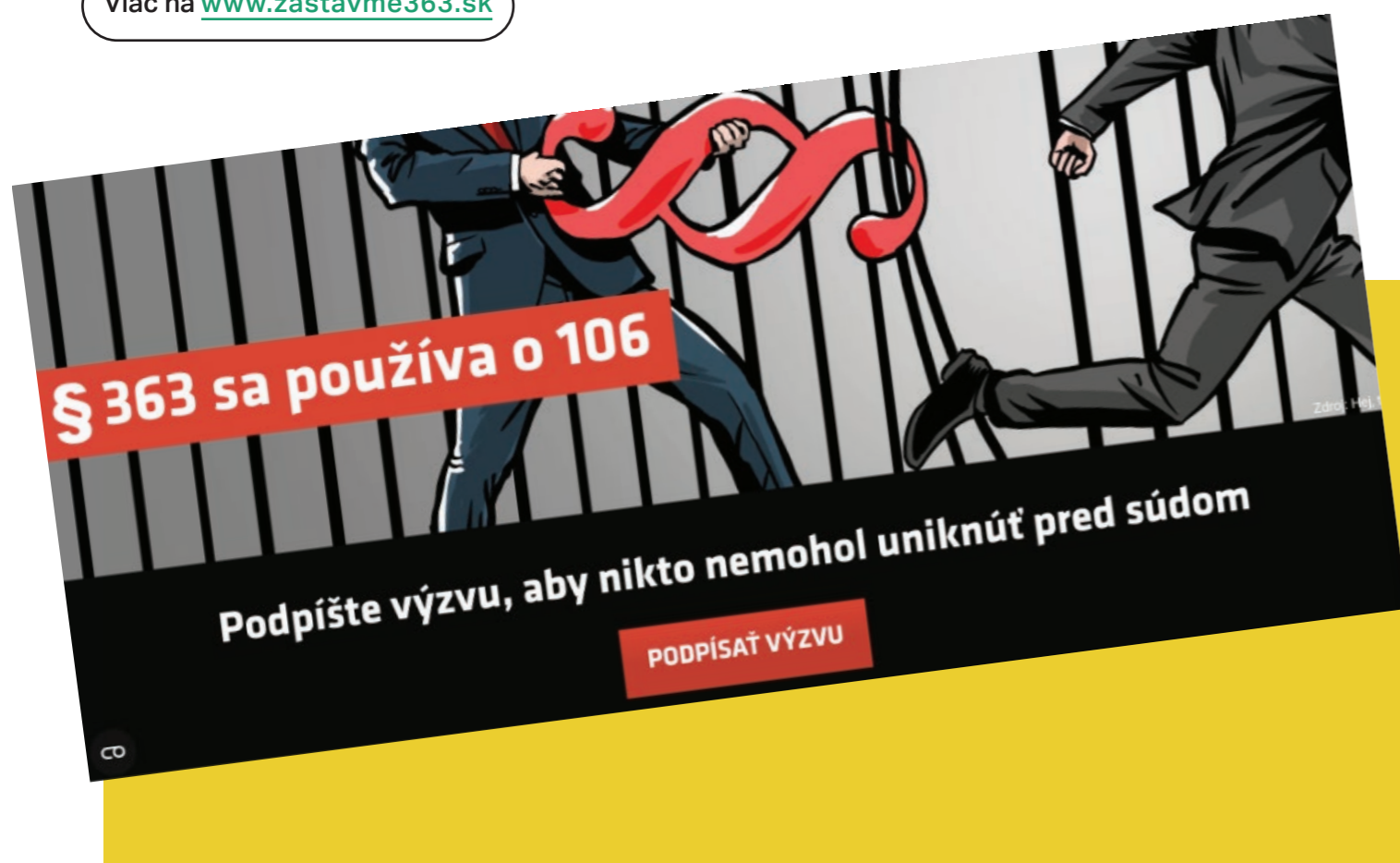
Legislatívny
lobing

Vytvorili sme tlak na zmenu problémového paragrafu 363

Generálny prokurátor Maroš Žilinka sa zaslúžil o to, že §363 trestného poriadku sa stal najznámejším paragrafom na Slovensku. Pôvodne mal slúžiť na to, aby generálny prokurátor mohol zrušiť rozhodnutia vyšetrovateľov a prokurátorov v prípade procesných pochybení. Avšak, generálny prokurátor ho hojne používa aj na zrušenie obvinení vysokopostavených politikov a ľudí, ktorí figurujú vo veľkých korupčných kauzách. Navyše, Generálna prokuratúra svoje rozhodnutia dostatočne a zrozumiteľne nevyvetľuje. Sme presvedčení, že § 363 je potrebné zmeniť a rovnako je potrebné zúžiť aj právomoci generálneho prokurátora pri jeho používaní. Na problémový paragraf upozorňujeme už od roku 2019.

V spolupráci s VIA IURIS sme zorganizovali verejnú výzvu na úpravu §363 trestného poriadku, ktorú podpísalo vyše 25 000 ľudí. Navrhli sme zmenu podmienok, za ktorých by mohol byť paragraf využitý a ďalšie záruky, ktoré obmedzia priestor na jeho zneužitie. Sústavne sme problematiku vysvetľovali laickej verejnosti v podcaste a prostredníctvom sociálnych sietí. Zorganizovali sme odbornú diskusiu so zastúpením rôznych právnych názorov na túto tému a podporili občiansky protest za zmenu §363. Napriek niekoľkým návrhom v NR SR k úprave zatiaľ neprišlo, veríme však, že sme aktivizovali spoločnosť a vytvorili verejný tlak, ktorý v budúcnosti pomôže k zmysluplnej zmene.

Viac na www.zastavme363.sk

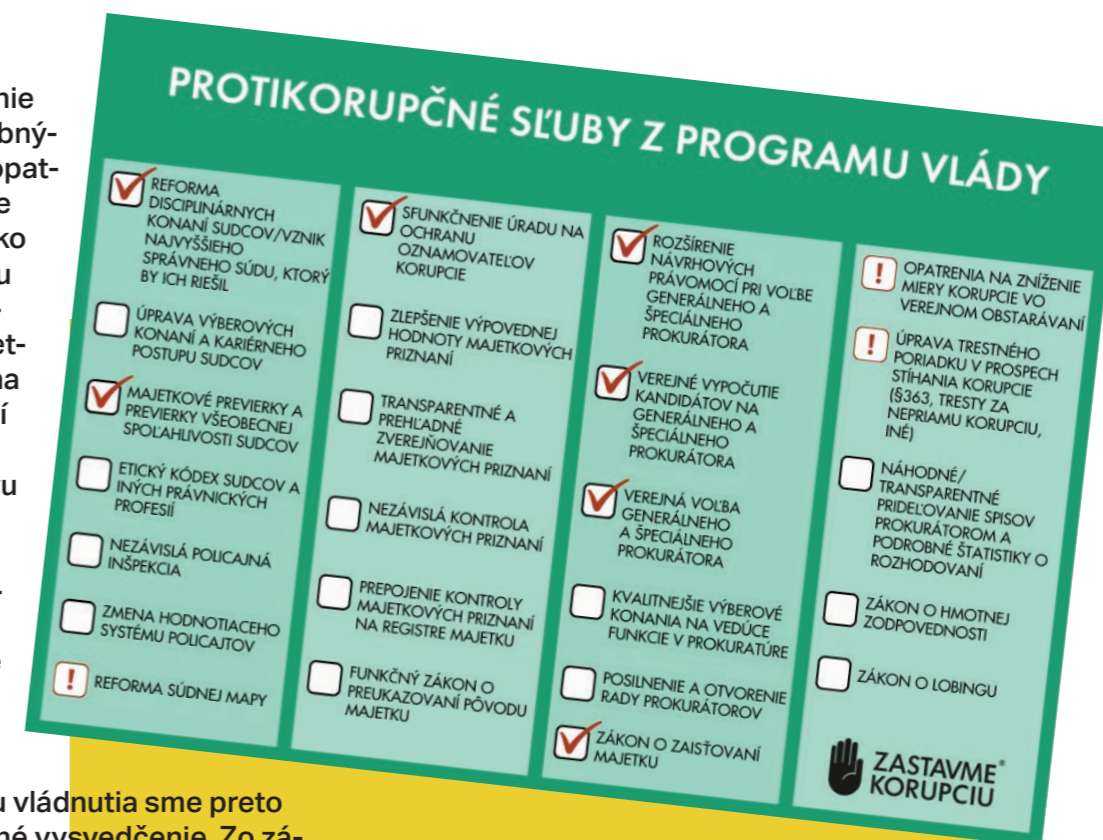

Pomohli sme deťom a novele civilného mimosporového poriadku

Stovky rodičov sa po rozchode s partnerom nevedelo dostať k svojim deťom napriek tomu, že im súd toto právo priznal. Aj vďaka našej spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti SR sa napokon podarilo zmeniť prax aj zákon. Súdny začal skôr komunikovať s oboma rodičmi, aby predchádzali prenášaniam partnerského konfliktu na deti. Tiež sa sprísnila lehota pre súdy, aby zasiahli, ak jeden z rodičov umelo blokuje dieťa od druhého rodiča.

Presadzujeme protikorupčnú legislatívu a pomáhame ju realizovať

Programové vyhlásenie vlády bolo nabité sľubnými protikorupčnými opatreniami. Niektoré sme pomohli realizovať, ako napr. Úrad na ochranu oznamovateľov či zákon o zaškoľovaní majetku. Pracovali sme aj na zlepšení a sfunkčnení majetkových priznaní či navrhovali úpravu §363 v prospech stíhania korupcie. Tieto a ďalšie zmeny napokon neuzreli svetlo sveta. Dlhodobo sme sledovali ich vývoj a oponovali vláde pri zlyhávaní zavádzania zmien. Ku polčasu vládnutia sme preto vystavili protikorupčné vysvedčenie. Zo záväzkov sa napokon nepodarilo zrealizovať ani tretinu.

Blokovali sme škodlivé novely a návrhy

Celý rok 2022 sme bojovali proti prijatiu rôznych škodlivých návrhov zákonov a noviel. Napríklad dva návrhy poslanca Tomáša Tarabu by mali negatívne vplyvy na boj proti korupcii, zužovali by priestor pre ukládanie finančných trestov a znižovali by tresty za ekonomické zločiny. Dialo sa tak bez predchádzajúcej odbornej debaty a mali by vplyv aj na súčasné trestné konania voči oligarchom, politickým a justičným špičkám. Preto sme poslancom poslali list a vyzvali ich na blokovanie týchto noviel a na sociálnych sieťach aj v podcaste sme upozorňovali na riziko prijatia týchto návrhov.

	TERAZ	PO NOVOM
Pranie špinavých peňazí	7-12 rokov	podmienka
Sprenevera eurofondov	odňatie slobody	možnosť vykúpiť sa
Trest prepadnutia majetku	povinne	podľa rozhodnutia súdu

TOTO NESMIE PREJŠŤ!

Zastavili sme nebezpečný precedens

Už je to pár rokov, čo obce masívne porušili zákon pri výstavbe nájomných bytov.

Na základe našej analýzy v spolupráci s expertom na verejné obstarávanie Miroslavom Cákcom sme spracovali 39 projektov nájomných bytov za vyše 41 miliónov eur. Ukázalo sa, že obce namiesto toho, aby o zákazky na stavbu férovo súťažili, podľa úradu ich ušili na mieru vopred vybraným súkromným spoločnostiam.

Úrad pre verejné obstarávanie im za porušenie zákona vyrubil obciam státisícové pokuty. Keď do parlamentu prišiel návrh od Jozefa Šimka (ex LSNS) na generálne odpustenie pokút, upozornili sme verejnosť a varovali politikov, že sa schyluje ku nebezpečnému precedensu. Keď novelu verejného obstarávania parlament schválil, verejne sme vyzvali prezidentku Zuzanu Čaputovú, aby zákon vetovala. Keď chcela NRSR veto prelomiť, apelovali sme na poslancov, aby nehlasovali. A zákon napokon neprešiel.

2

Verejná kontrola

Štadión si môže nechať

Rada Úradu pre verejné obstarávanie po štyroch rokoch definitívne rozhodla o našom podnete, ktorý sa týkal porušenia zákona pri výstavbe Národného futbalového štadióna. Tender bol šitý na mieru pre konkrétnu firmu a zákazku mal štát rozdeliť na viac častí, čo neurobil. Rada ÚVO nám dala za pravdu a jej rozhodnutie môže byť dôležité v spore medzi Kmotríkom a štátom. Veríme, že ovplyvní aj prax iných štátnych organizácií a firiem.

Najvyššia pokuta v histórii pre firmy blízke Brhelovi

Na tento tender sme upozornili už v roku 2017. Nepáčil sa nám neštandardne široký rozptyl v cenách uchádzačov. Rozdiel medzi najnižšou a najvyššou ponukou uchádzačov bol v niektorých položkách sedemnásobný, čo naznačovalo, že ceny neboli založené na skutočných nákladoch, ale že mohlo dôjsť k dohode medzi uchádzačmi. Na náš podnet uložil Protimonopolný úrad deväťmiliónovú pokutu trom firmám za koordináciu cien v štátnej zákazke Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy. Rozhodnutie úradu zatiaľ nenaobdobulo právoplatnosť.

Zastavme Korupciu 11. 01. 2022 Čo sa podarilo

Úrad po podnete Nadácie odhalil kartel v súťaži, ktorú vyhrali Brhelovci

Tri relevantné podnety pri výstavbe priemyselného parku Jaguar

Pred štyrmi rokmi sme podali tri podnety na Úrad pre verejné obstarávanie týkajúce sa zmlúv za 430 miliónov eur pre park Jaguar. Namietali sme neférovú súťaž, vďaka ktorej mohol byť tender šitý na mieru konkrétnym dodávateľom a aj skutočnosť, že sa neprímerane dodatkami navyšovala cena diela. Úrad dal Nadácii za pravdu vo všetkých troch podnetoch. Polícia a špeciálna prokuratúra teraz preverujú výstavbu parku Jaguar pre podozrenia z porušenia povinnosti pri správe majetku a machinácie pri verejnom obstarávaní.

Pravidlá musia platiť pre všetkých aj počas pandémie

V čase, keď platili prísne pravidlá v zdravotníckych zariadeniach kvôli pandémie COVID sa to v Nemocnici sv. Michala návštevami u hospitalizovaného Borisa Kollára len tak hemžilo. Obrátili sme sa preto s podnetom na Ministerstvo vnútra, ktoré je zriaďovateľom. Nemocnicu potrestali, ale nezverejnili výšku pokuty, ktorú nemocnica musí zaplatiť. Za správny delikt hrozí podľa zákona pokuta do 20-tisíc eur.

Nemocnicu potrestali pre návštevy u Borisa Kollára. Ministerstvo tají výšku pokuty

Aj v kríze je nutné dodržiavať zákony

Kríza neospravedlňuje. Keď prišla vojna na Ukrajine a s ňou aj utečenecká kríza, minister Mikulec zazmluvnil firmu Dustream production za 2,5 milióna eur na riadenie situácie na východnej hranici. Nezdalo sa nám to, a tak sme sa pýtali Ministerstva. Zistili sme, že spoločnosť bola v minulosti postihnutá za nelegálne zamestnávanie a ministerstvo s ňou preto nemalo obchodovať aspoň tri roky. Kamarát premiéra odporučil túto firmu ministrovi a jeho spoločnosť GD identity sa stala subdodávateľom zákazky. Úrad pre verejné obstarávanie potvrdil porušenie zákona a po odvolaní to isté uznala aj Rada ÚVO. Aj v krízach je dôležité správať sa férovo a dodržiavať zákony.

KRÍZA NEOSPRAVEDLŇUJE

Mikulec porušil zákon, keď zazmluvnil firmu na manažment východnej hranice.

Na náš podnet preverujú neštandardné postupy úradov v Bödörov prospech.

Zistili sme, že obec Nitrianske Hrnčiarovce nepostupovala zákonne pri povoleniach pre luxusnú vilu s väzbami na Norberta Bödöra. Preto sme sa s podnetom obrátili na okresnú prokuratúru v Nitre. Tá konštatovala, že obec potvrdila naše zistenia, keď povolila stavbu na pozemkoch s nulovou zastavanosťou. Momentálne prebieha preverovanie starostky obce a úradníkov, ktorí sa mohli dopustiť trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa.

Na pochybné kšefty a firmy upozorňujeme dlhodobo

Na základe našich zistení sa prevalila kauza Pompeje, ktorá mala zasahovať do Správy štátnych hmotných rezerv a naznačovať spojenia s oligarchom Jozefom Brhelom. Po veľkej razii bolo zadržaných viac ako dvadsať osôb a niekoľko z nich bolo obvinených z manipulácie s verejnými obstarávaniami v SŠHR počas vedenia Kajetána Kičuru. Podľa našich informácií v spolupráci s Investigatívnym centrom Jána Kuciaka sa ukazuje, že tieto firmy získavali štátne zákazky bez súťaže. Polícia a úrady preverujú tieto obvinenia a vyšetrovanie pokračuje.

Pre porušenie volebného moratória sme podali hromadný podnet

Na sociálnych sieťach sa porušovalo volebné moratorium vo veľkom. Zaznamenali sme viac ako 50 platených reklám kandidátov v regionálnych a župných voľbách. Podali sme preto podnet na Štátnu komisiu pre voľby. K tejto téme sme vystúpili v rádiu Express a otvorili tému zmeny zákona o politickej reklame a aktualizáciu pre prostredie sociálnych sietí.

Zmluvu na rekonštrukciu hradu začal skúmať ÚVO po vydaní Cez čiaru

Vydanie investigatívnej reportáže Cez čiaru malo ohlas. Úrad pre verejné obstarávanie začal skúmať zmluvu na reštaurovanie Bratislavského hradu, ktorú podpísala kancelária predsedu Národnej rady SR, Boris Kollár. Táto zmluva má hodnotu viac ako 738-tisíc eur. Dôvodom pre kontrolu je fakt, že víťazom súťaže sa stal reštaurátor Vladimír Višvader, ktorý bol zainteresovaný aj pri príprave súťažných podmienok, čo mu mohlo poskytnúť neprimeranú výhodu. Višvader spolupracoval aj s Váhostavom počas vlády Roberta Fica. Kancelária predsedu Národnej rady tvrdí, že verejné obstarávanie prebehlo správne, no ÚVO teraz preskúma celý proces.

Aktívne sme sa zasadzovali za transparentné výberové konania

Dobre pripravené výberové konanie je základom pre výber kvalitného kandidáta, ktorý je najlepším predpokladom na pre zdravý chod demokratických inštitúcií. Preto sme štátu pomáhali nastavovať výberové konania a zúčastňovali sa v komisiách na výber ľudí do vedenia Protimonopolného úradu, Úradu pre verejné obstarávanie, Ombudsmana pre deti, Rady Úradu pre verejné obstarávanie, Národného centra zdravotníckych informácií, Lesov SR či na Najvyššom správnom súde.

Podieľali sme sa na disciplinárnom stíhaní sudcov

Pomohli sme vláde pri spojznení Najvyššieho správneho súdu a naša spolupracovníčka Marianna Leontiev bola prísediacom sudkyňou na Najvyššom správnom súde.

Dianie na Finančnej Správe sme monitorovali aj naďalej

Od nástupu nového šéfa daniarov Jiřího sledujeme dianie na Finančnej správe. Vykonali sme hĺbkovú analýzu po dvoch rokoch jeho pôsobenia. Zistili sme, že daňové úrady Slovenska zaviedli lepšie kontroly a aktívnejšie vymáhanie dlhov. Avšak, tiež sme prišli na to, že stále existujú niektoré problémy, vrátane vysokého výskytu úplatkárstva. FS sa tiež stretla s obvineniami z nepotizmu, keďže niektorí zamestnanci najímali svojich rodinných príslušníkov. Od zmeny vedenia bolo v najvyšších kruhoch FS nahradených 20 úradníkov.

Dlhodobu bojujeme za riešenie Mýta a zmluvy so SkyTollom

Mýto a mýtny systém je najväčšia investícia Slovenskej republiky, ale verejnosť ani médiá príliš nezaujíma. Preto celý rok vytrvalo striehneme na všetky kroky Ministerstva dopravy aj Národnej diaľničnej spoločnosti. Koncom septembra 2022 mala vypršať zmluva a mohli sme ako štát konečne odkúpiť zariadenia a celý systém od SkyTollu, žiaľ napriek našim varovaniam k vypísaniu novej súťaže neprišlo. Naopak, podpísal sa dodatok zmluvy so SkyTollom. Spojili sme sa preto s mimovládami organizáciami slovensko. digital, Úniou Autodopracov Slovenska a Žltý Anjel Assistance, a vytvárali konzistentný verejný tlak.

- ✔ zorganizovali sme tlačovú besedu pred úradom vlády
- ✔ navrhovali riešenia, vyzývali premiéra, aby sa vo veci osobne angažoval
- ✔ žiadali Najvyšší kontrolný úrad, aby preveril mýtny tender
- ✔ pýtali sme sa ministra dopravy Andreja Doležala
- ✔ varovali verejnosť, že nebudeme mať za čo opravovať diaľnice
- ✔ vyzvali sme pani prezidentku
- ✔ napísali množstvo ďalších investigatívnych článkov v súvislosti s nevýhodnou zmluvou so SkyTollom.

Napriek enormnej aktivite sme zatiaľ nedosiahli pre štát hospodárne a efektívne riešenie, čo však nie je prekážkou, aby sme sa téme venovali aj naďalej a bojovali za zmysluplné riešenie.

Po dvoch rokoch sme hodnotili, ako gazdujú mestá, kraje či štátne úrady

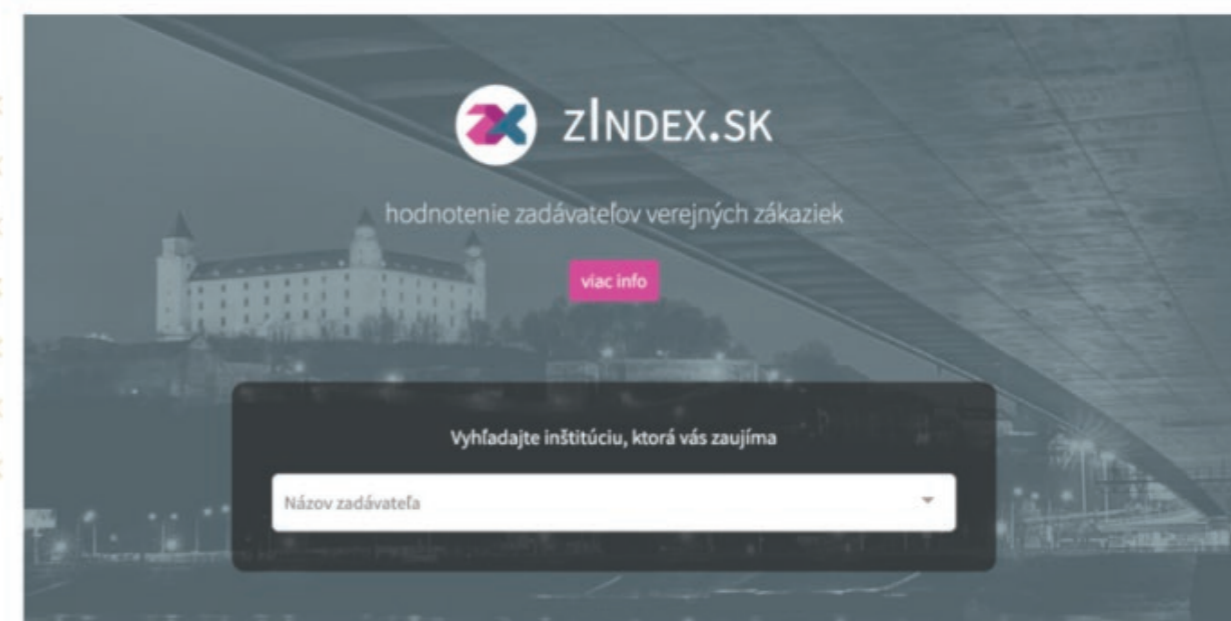
Úrady a samosprávy nielen kontrolujeme, ale aj motivujeme. Preto sme po dvoch rokoch vypracovali rebríček transparentnosti a hospodárnosti nákupov. Za dva roky si samosprávy polepšili. V štátnych úradoch síce korupčných káuz ubudlo, ale nenakupovalo sa lepšie ako za Smeru.

Hodnotenie sa zameriava na postupy a snahu dosiahnuť čo najlepšiu hodnotu za peniaze a motivovať k transparentnejším a hospodárnejším nákupom. V rebríčku uvádzame poradie a skóre úradov, miest a krajov, ktoré skončili na prvých priečkach. Ostatným ponúkame odporúčania na zlepšenie.

Pozrite si rebríček na www.zindex.sk

Podľa rebríčku Zindex nakupujú samosprávy transparentnejšie a hospodárnejšie ako pred 2 rokmi.

Za odvážnu oznamovateľku korupcie Máriu Koránovú sme sa bili na súdoch

Na súdoch sme chránili odvážnu oznamovateľku korupcie Máriu Koránovú. Za to, že neostala ticho, si hlavná ekonómka v košickej záchranke po 15 rokoch vyslúžila výpoveď. Sprostredkovali sme

jej pomoc právničky Marianny Leontiev a právnej kancelárie Dentos Europe CS LLP. Výpoveď je pozastavená a odvážna oznamovateľka sa so zamestnávateľom súdi.

3

Ochrana whistleblowerov

“Verím, že ten príbeh bude mať úspešný koniec a tí, čo rezignovali, dostanú novú nádej, že sa to dá, má to celé zmysel.“

Zrealizovali sme workshopy pre lepšiu komunikáciu s whistleblowermi

Oznamovatelia nekalej činnosti nemajú ľahkú situáciu. Žijú v strachu, v samote a v obave zo straty vzťahov či materiálnych istôt. Komunikácia s hrdinami a hrdinkami, ktorí šetria naše verejné peniaze býva náročná, ale dá sa zvládnuť. Vieme o tom svoje.

Z našich dlhoročných skúseností sme preto zostavili školenia a workshopy, aby sme know-how šíрили ďalej. Jeden z nich „Práca s náročne komunikujúcim oznamovateľom“ sme realizovali aj pre pracovníkov Úradu na ochranu oznamovateľov a pre úradníkov, ktorí pracujú s oznamovateľmi korupcie v štátnej správe.

Slobodná audiovizuálna investigatíva Cez Čiaru dostala cenu!

Lepšie raz vidieť, ako stokrát čítať. Niektorým kauzám skrátka rozumie človek lepšie, keď ich vidí a počuje v audiovizuálnych súvislostiach. Aj preto sme v roku 2022 vyprodukovali 7 dielov investigatívnej relácie Cez čiaru. Aby sme vedeli výrobu zaplatiť a zároveň spropagovali formát širšej verejnosti, vytvorili sme crowdfundingovú kampaň a vyzbierali viac než 10.000 eur. Jednotlivé diela videlo spolu 170.000 divákov, pre ktorých sme odhalili napr. pochybné zákazky na rekonštrukciu hradu, podivný prenájom lekárni v Nemocnici sv. Michala, dokonca za diel: "Vilu pod Slavínom štát za vlády Smeru predal pod cenu, obchod sa spája s dcérou D. Muňka" sme získali Novinársku cenu.

4

Investigatíva

Kontrolovali sme nominantov Poľnohospodárskej platobnej agentúry

Poľnohospodárskej platobnej agentúre hrozí strata akreditácie. Je pod dohľadom Európskej únie v súvislosti s obvineniami z korupcie pri distribúcii poľnohospodárskych dotácií a napriek tomu sa v jej čele objavujú pochybní ľudia s nejasným pozadím. Šéf agentúry síce sľuboval nulovú toleranciu korupcie, ale pri kontrole jeho nominantov sme odhalili pochybné prepojenia na Slaviu Capital. Firmu, ktorá vystupuje v kauze Dobytkár, kde ide práve o masívnu korupciu pri pre-rozdeľovaní dotácií poľnohospodárom. Síce nik z verejných funkcionárov nevyvodil zodpovednosť, ale v investigatíve nepoľnávujeme.

Po našom tlaku odstupuje šéf štátnych lesov

Hovorí sa, že pre stromy nevidíme les. Avšak, pre pochybné nominácie do vysokých funkcií v štátnych lesoch vidíme závažné prešľapy, na ktoré viackrát upozorňujeme. Šéf štátnych lesov Tibor Kószeghy povolával ľudí, ktorí mali podľa údajných nahrávok pochybiť. Krádež dre-

va, korupčné praktiky či nezrovnalosti v správe. S pribúdajúcimi podozreniami stúpa náš tlak, po ktorom napokon šéf lesov SR odstupuje. Skontrolovali sme výber nového riaditeľa, odstavili sme pochybného kandidáta, napriek tomu však ten najlepší nevyhral.

Hĺbková analýza korupcie v mestách a obciach ukázala, že zlyháva kontrola

Korupcia v mestách a obciach na Slovensku je veľkým problémom. Preto sme vypracovali hĺbkovú analýzu stavu a navrhli možné riešenia. Z analýzy vyplynulo, že kontroly sú nedostatočné, kontrolóri nie sú nezávislí a existujú široké právne medzery. Nedostatok kontroly vedie k neefektívnemu hospodáreniu verejných financií a neexistuje ani transparentnosť pri nakladaní s majetkom obcí a miest.

Podľa Najvyššieho kontrolného úradu viac ako dve tretiny miest a obcí nemajú dostatočnú kontrolu svojho fungovania a 215 obcí nemá vôbec zvoleného kontrolóra. Preto sme navrhli riešenia, ktoré zahŕňajú reformu samosprávy a úpravu zákonov, skúšky spôsobilosti pre kontrolórov a centralizovaný úrad na správu verejného majetku. Politikom sa však do reformy nechce.

Xénia Makarová

30. 09. 2022

Nezaradené

Korupcia v mestách a obciach: kontrola zlyháva, politikom sa do reformy nechce

Kauzy sledujeme do konca: Kauza státisícových úplatkov ide do finále

Pred súd sa dostala kauza úplatkov v Bratislave na okresnom úrade za stavebné povolenia na ktorú sme upozornili. Hlavní organizátori Rastislav Žitný a Branislav Raninec čakajú na vynesenie rozsudku, kde im hrozia vysoké tresty za nepriamu korupciu, dávanie a prijímanie úplatkov a legalizáciu príjmu z trestnej činnosti. Zaujímavosťou je, že firma, do ktorej mali tiecť peniaze, bola údajne ukradnutá. Po viac ako troch rokoch vyšetrovania a súdnych pojednávaní bolo doteraz odsúdených 8 ľudí, z ktorých 7 sa priznalo k trestnej činnosti.

Upozornili sme na podivuhodný prenájom ranču Viktora Stromčeka

V spolupráci s Investigatívnym centrom Jána Kuciaka sme odkryli mapu pochybných zmlúv, firiem, pôžičiek a vybavovačiek Viktora Stromčeka. Najmä dlhodobý prenájom ranča na francúzskom Azúrovom pobreží. Počas politickej kariéry si vybudoval povesť schopného manažéra, ktorý dokáže všeličo vybaviť. Od rekonštrukcie bratislavského hradu cez investíciu automobilky Jaguar Land Rover až po diaľničný obchvat hlavného mesta. Svoju prítomnosť vo verejnej sfére ukončil v roku 2019 ako generálny manažér Smeru krátko potom, čo vyšla najavo jeho komunikácia s Mariánom Kočnerom.

5

Vzdelávanie a osвета

Otvorili sme 2. ročník výzvy "Na Férovku" a do programu prijali 4 školy

Škola je miesto, kde sa vytvára naša (ne)tolerancia k podvádzaniu a korupcii. Preto sme spustili program Férovka s cieľom bojovať proti neférovému správaniu ako je odpisovanie, malé podvody, predbiehanie či šikana. Chceme tak meniť hodnotové postoje študentov na stredných školách cez prácu s každodennými etickými dilemami. V pilotnom ročníku sme na školy priniesli zlepšenie vo vzťahoch medzi žiakmi, menej konfliktov a lepšiu dochádzku. Preto sme otvorili aj druhý ročník programu do ktorého sme prijali 4 školy.

Workshop "Oplatí sa byť čestný?" sme priniesli pre viac ako 1000 študentov

Malé podvody vedú k veľkým. Ako preniesť toto poznanie mladým ľuďom a zároveň nastartovať zmenu v hodnotovom postoji za 90 minút? Prostredníctvom zážitkového workshopu "Oplatí sa byť čestný?", ktorý sme priniesli na základné a stredné školy na Slovensku. Viac ako 1000 žiakov malo možnosť naučiť sa rozpoznávať korene veľkej korupcie v malých neférovostiach. Najlepším liekom na korupciu je prevencia.

Ľahký podcast o ťažkej korupcii vysielame pravidelne už druhý rok

O ťažkých témach treba hovoriť s ľahkosťou, aby nás nestiahli na úplné dno. Preto už druhý rok tvoríme Ľahký podcast o ťažkej korupcii v ktorom ponúkame jednoduchý prehľad najdôležitejších a aktuálnych udalostí, ktoré majú vplyv na mieru korupcie na Slovensku. Na pomoc s odľahčením sme povolali herca a komika Juraja Kemku. Udalosti komentuje, vysvetľuje Zuzana Petková, riaditeľka Nadácie Zastavme korupciu. V roku 2022 sme vyprodukovali 16 dielov podcastu má spolu vyše 250-tisíc pozretí a vypočutí.

Vytvorili sme najväčšiu databázu korupčných káuz

Korupčných káuz je už toľko, že v nich máme mišmaš. Spustili sme preto web kauzy.sk, ktorý ponúka prehľad najznámejších korupčných káuz na Slovensku. Na stránke sumarizujeme medializované a verejne dostupné informácie, aby sme verejnosti a novinárom umožnili zorientovať sa v konkrétnych prípadoch a ich súčasnom stave. Aktuálne obsahuje viac ako 50 káuz a 100 zapojených osôb.

Viac na stránke www.kauzy.sk

Zorganizovali sme predvolebné diskusie kandidátov na primátorov krajských miest.

Sme za to, aby občania mohli voliť zodpovedne. K tomu je treba informácie a kontakt s kandidátmi. Preto sme sa spojili s televíziou Markíza, moderátorom Michalom Kovačičom a vyrazili diskutovať do všetkých krajských miest. Debaty sme streamovali, takže každý, kto chcel si mohol pozrieť pripravenosť kandidátov aj zo záznamu a rozhodnúť sa tak zodpovedne.

Odovzdali sme skúsenosti investigatívnym talentom v programe ACHILLOVA DATA

Považujeme za dôležité vytvárať kontinuitu a odovzdávať žurnalistické a investigatívne know-how nádejným talentom. Preto sme aj tento rok prijali pozvanie spolu s Investigatívnym centrom Jána Kuciaka lekturovať študentov v programe ACHILLOVA DATA. Adepti investigatívy pracovali v tímoch a pod našou supervíziou vznikli zaujímavé články, ktoré napr. prekukli falošných influencerov na Instagrame či zmapovali majetok Borisa Kollára.

Nastavili sme nadpredmetové hodnotové vzdelávanie na školách

Ak chceme brzdiť korupciu v spoločnosti, je potrebné naštartovať zmeny vo vzdelávaní. Preto sme sa rozhodli okrem "jednorázových" zážitkových workshopov ponúknuť školám aj celoročné vzdelávanie. Spojili sme sa so Štátnym pedagogickým ústavom a vypracovali metodiku hodnotového vzdelávania na školách, ktoré je súčasťou kurikulárnej reformy. Manuál desiatich triednických hodín rozvíja témy ako férová tvorba triednych pravidiel, či prečo je výhodnejšie nepodvádzať. Už zvoní na férovejšie časy.

Multižánrový festival Pucung spojil osobnosti pozitívnej zmeny

Protikorupčný festival Pucung, jediný svojho druhu po dvoch rokoch prišiel opäť na scénu. 5. ročník prináša inšpiratívne osobnosti z občianskej spoločnosti, novinárskeho prostredia a kultúry, ktorí sú dôkazom, že pozitívna zmena je možná. Na pozvanie Úradu na ochranu oznamovateľov, ktorý festival spoluorganizoval, do Košíc prišla hlavná európska prokurátorka Laury Kövesi, známa tým, že v rodnom Rumunsku posadila za mreže vysokopostavených politikov.

Suma vyše 7000 eur z lístkov putovala na pomoc Ukrajine.

6

Komunita Zastavme korupciu

Vyhlásili sme prvý ročník mládežníckeho ocenenia Férový čin roka.

Veríme, že mladých treba povzbudzovať, inšpirovať a vyzdvihovať ich aktivity. Najmä, ak kajú v záujme verejnosti. Preto sme sa rozhodli vytvoriť cenu Férový čin roka a oceniť mladých ľudí za ich spoločensko-prospešné aktivity. Laureátom prvého ročníka sa stal Ján Cipár za iniciatívu Pošli dobro. Kreatívnym spôsobom prispel k tomu, aby sa izolovaní seniori počas pandémie COVID cítili byť videní a počutí. A my sme radi, že je tomu tak aj v prípade iniciatívy mládežníkov.

Šíрили sme osvetovú kampaň "(ne)dôvera v inštitúcie"

Štátne inštitúcie - nedôverujeme im, no predsa ich potrebujeme. Aby sme ukázali mladým ľuďom, že štátne orgány sú nám denne nápomocné, spustili sme osvetovú kampaň. Naše infografiky na sociálnych sieťach ich previedli bežnými situáciami, pri ktorých si neuvedomujeme, že za nimi stoja práve úrady ako Okresný úrad, Mestská polícia, Európska komisia a ďalšie.

Kampaňovali sme za zvýšenie účasti v regionálnych voľbách

Účast v regionálnych voľbách je dlhodobo nízka. Navyše v roku 2022 boli komunálne a župné voľby spojené. Našou odpoveďou bola kampaň s názvom "Prepni na lokál". Prostredníctvom krátkych a vtipných videí sme preto verejnosti vysvetľovali, prečo je dôležité ísť voliť a aké sú kompetencie samospráv.

Viac o kampani sa dozviete tu: www.prepninalokal.sk

Otvorili sme 2. ročník protikorupčnej akadémie

V roku 2022 sme úspešne zrealizovali druhý ročník Protikorupčnej akadémie. Programom prešlo 25 mladých absolventov a absolventiek. Počas programu sa zúčastnili prednášok, workshopov a realizovali vlastné projekty v oblastiach verejnej kontroly, vzdelávania a osvetu:

- ✓ 9 workshopov o (ne)férovostiach na stredných školách, ktorými zasiahli takmer 200 študentov.
- ✓ skontrolovali verejné investície v hodnote niekoľkých miliónov eur.
- ✓ spracovali zložité témy vo forme článku, infografiky a inštalácie.
- ✓ vytvorili koncept spoločenskej stolovej hry simulujúcej fungovanie obecného zastupiteľstva na Slovensku.

Medzi partnermi boli renomované organizácie ako Aktuality, Investigatívne centrum Jána Kuciaka a Akadémia kritického myslenia. Záštitu nad 2. ročníkom prevzalo Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku. Dokázali sme, že aj mladí ľudia môžu prispieť k boju proti korupcii a zlepšeniu verejného sektora. Sme hrdí na naše projekty a veríme, že budú slúžiť ako inšpirácia pre ostatných.

FINANCOVA-NIE

Výdavky	
Poskytnuté dary a príspevky	Suma (EUR)
Dar- Kto pomôže Ukrajine	6713
Podpora Novinárska cena- Nadácia otvorenej spoločnosti	5000
Príspevok Férovka- SŠ Púchov	1500
Príspevok Férovka- SOS Nováky	2600
Príspevok Férovka- OA Nitra	2600
Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36106,63
Výdavky	
Ochrana a zhodnotenie majetku Nadácie	0
Propagácia verejnoprospešného účelu Nadácie	17451,62
Mediálna kampaň a služby spojené s reláciou Cez čiaru a Podcastmi	59982,58
Prevádzka Nadácie	23196,43
Právne služby a poradenstvo	46405,88
Externí spolupracovníci	69920,41
Odpisy	3789,16
Mzdové náklady	136916,6
Iné náklady	39681,16
Spolu	451863,47

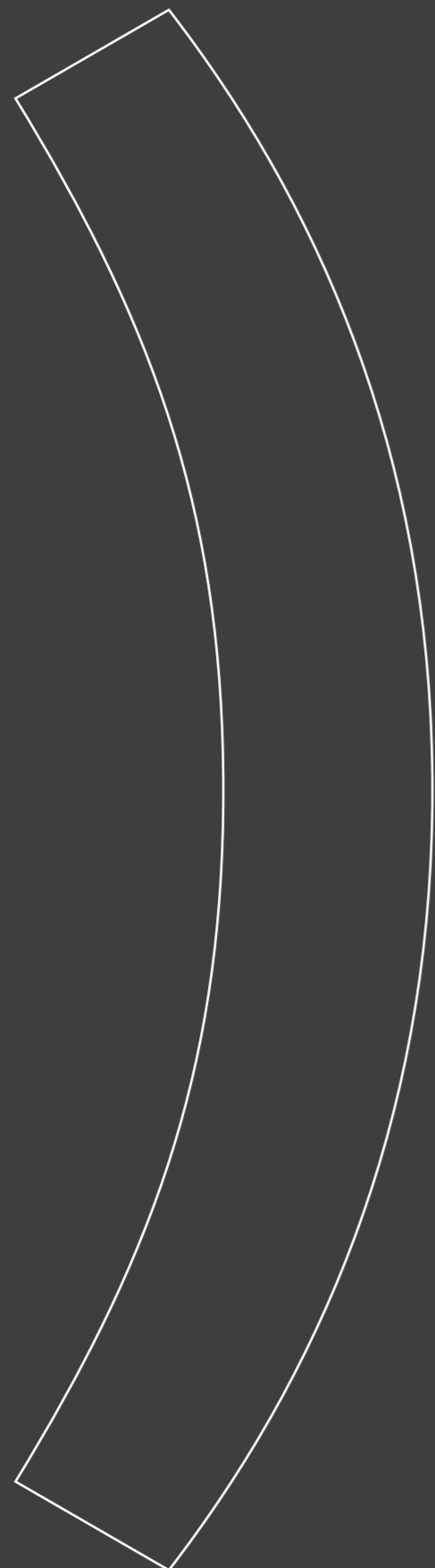
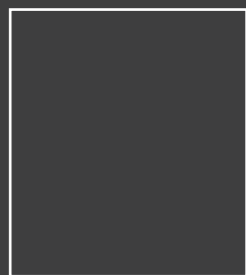
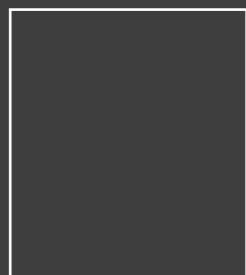
Výdavky podľa činností	
Oblasť	Suma (EUR)
Eventy	20361,01
Investigatíva	43118,55
Kancelária	23196,43
Komunita	4708,6
Oznamovatelia	45136,88
PR a marketing	34491,14
Osveta a vzdelávanie	69658,42
Organizácia a iné	211192,44
Spolu	451863,47

*Výdavky v tabuľke zarátané do položky Organizácia v sebe zahŕňajú aj mzdové náklady na zamestnancov vykonávajúcich všetky vyššie uvedené činnosti

Prehľad príjmov	EUR	Pôvod
Prijaté dary		
FO do 331 eur	3515,36	
FO nad 331 eur	19440	Marián Fraňo (10000 eur) Ivona Sabolová (8000 eur) Marek Chudík (600 eur) Andrea Jakubocyová (480 eur) Martin Kerekáč (360 eur)
PO do 331 eur	200	
PO nad 331 eur	5000	Nadácia Slovenskej sporiteľne
Prijaté cez Startlab	10171,99	Andrej Jankuliak (12000 eur) Peter Baran (540 eur) Marcela Krchová (450 eur) Jakub Vallo (500 eur) Tomáš Zvarík (360 eur) Katarína Cigánová (1050 eur) Ján Páleník (420 eur) František Krivda (500 eur)
Prijaté cez Ľudia ľuďom	1359	
Prijaté cez Centrum pre filantropiu	16992,79	
Iné ostatné výnosy		
Vstupenky	12835	
Trovy konania	1182,21	

Prehľad príjmov	EUR	Pôvod
Príspevky od organizácií		
Prijaté príspevky Férová Nadácia	2000	
Prijaté príspevky UK Online	204,44	
Prijaté príspevky FEZ-Kingdom of Netherlands	15000	
Prijaté príspevky US Disbursing officer	2084,32	
Prijaté príspevky Superfaktura	500	
Prijaté príspevky Grant Pontis	7024,48	
Príspevky od FO		
M. Trnka	330562	
Komunita	70	
Príspevky z podielu zaplatenej dane prijaté v roku 2021	36106,63	
Spolu	464248,22	

TÍM

Tím

SPRÁVNA RADA:

Miroslav Trnka (predseda)

Michal Blaha

Branislav Ondrášik

Katarína Sabolová

Marián Leško

SPRÁVCA:

Peter Kováč

REVÍZOR:

Magdaléna Leššová

RIADITEĽKA:

Zuzana Petková

ČLENOVIA:

Zuzana Vasičáková Očenášová

Xénia Makarová

Martin Suchý

Anna Augustínová

KOORDINÁTORI KOMUNITY

ZASTAVME KORUPCIU:

Matúš Lukačovič

KOMUNIKÁCIA:

Šimon Ondruš

2023

Správca Nadácie

13. 6. 2022
JUDr. Peter Kováč

www.zastavmekorupciu.sk

Nadácia Zastavme korupciu
Staré Grunty 18
841 04 Bratislava

info@zastavmekorupciu.sk

